

0823 – 23. august

Du skal ikke begjære din nestes hustru, hans tjener ... eller noe som din neste har. 2Mos 20: 17.

Her har den guddommelige majestet, Herren, til slutt uttalt det han dypest sett vil og mener i alle sine bud; at vi skal være helt rene og hellige, slik som han er hellig. Her har han forbudt den første spiren, ja, bare det at et syndig begjær får fotfeste i hjertet.

Men legg merke til at det tales om et syndig begjær. For det finnes jo også uskyldige begjær. Først og fremst de helt naturlige, som mat og drikke, søvn o. l., når bare disse holdes innenfor rimelighetens grenser. Dernest også de åndelige, som lengt og begjær etter Gud og alt godt. Som David ofte omtaler, f. eks. slik: «Min sjel lengter, ja, tæres av lengsel etter Herrens forgårder», «Som hjorten stønner etter rennende vann, slik lengter min sjel etter deg, Herre».

Syndige er derimot alle de begjær som på en eller annen måte strir mot Guds bud og forordninger. Det gjelder f. eks. disse begjærene Herren her nevner: Begjær etter sin nestes hustru (den onde lystens begjær), eller etter hans tjener (kan være av ren egen nytte), eller hans okse eller esel (gjerrighetens begjær), eller noe som din neste har.

Det tales altså her hele veien om noe Gud ikke har gitt til deg, men til din neste, enten det er jordiske eiendeler eller ære og berømmelse, eller andre fordeler. Ikke minst i respekt for hvordan det behager Gud å fordele godene, skal du aldri begjære noe av alt dette.

Kort sagt: Begjæret er synd straks du ikke er lydige mot Gud og bøyer deg for hans vilje. Begjæret er da også syndig selv om formålet kan være uskyldig. Det ser vi når Israels barn lever i ørkenen. De hadde syndig begjær, men formålet var i seg selv så uskyldige ting som kjøtt, fisk og krydder. Det syndige var at de ikke bøyd seg for Guds vilje og ordninger for livet deres i ørkenen.

De ville ha det samme som i Egypt, og ville ikke bøye seg når Guds vilje ble holdt fram for dem. Derfor rammet også Guds vrede dem så markert at dette stedet den dag i dag blir kalt for «lystens-graver», «for der begrovs de det folket som hadde gitt etter for den lysten».

Nå skjønner vi at summen og hemmeligheten i dette budet er denne: Som gode barn skal vi ikke begjære mer enn Gud selv og det som behager ham.

Hvis Gud vil gi oss mat og drikke, klær, venner, ære og anseelse, så skal vi glede oss over det, og takke Herren så lenge han unner oss det. Men hvis Gud finner det tjenlig å ta noe av dette fra oss, så skal vi være like fornøyde nå som da han gav oss dette. For ennå har vi jo ham selv, hans nåde og velsignelse, som skal være det eneste nødvendige for oss.

Av dette skjønner vi da at det siste budet knytter seg sammen med det første som i en ring. Begge krever egentlig akkurat det samme; at Herren får være vårt hjertes eneste Gud, det eneste vårt begjær retter seg mot. Får være vår kjærlighet, vår tørst og all vår trang.

Og dette var jo den guddommelige majestets mening da han skapte mennesket i sitt bilde; at det alltid bare skulle ha blikket festet på ham, leve i ham og av ham, som dets opprinnelse og dets rette element.

Det som hørte med til Guds bilde og det sanne livet, var først og fremst at menneskene hadde et hjerte som Gud bodde i. Et hjerte som ikke kunne leve uten ham. Som tørstet etter og fant sin næring i ham, på samme måte som barnet nærer seg med sin mors melk.

Og denne tørsten etter Gud plantet han fra skapelsen av så dypt i menneskene, at hjertene våre skulle være uten hvile, ro og fred så lenge de ikke levde i ham, den levende Gud, og hadde all sin lyst og trøst i ham alene. Ingen jordisk lyst eller glede, ikke verken sølv eller gull, ingen kunst eller vitenskap, ingen ære, ingen høy rang, ingen jord og ingen himmel med alle sine hærer skulle kunne tilfredsstille menneskehjertenes innerste begjær eller lengsel.

Midt i sin rikdom på alle disse tingene skulle menneskehjertet kjenne seg fattig og elendig uten ham, den levende Gud, det høyeste gode. Alt annet, hva det enn måtte være, skulle ikke være verdig et menneskes begjær. Hele verden, med alt hva den er og har, skulle ikke kunne gi oss så mye som en dråpe av tilfredsstillelse for vårt tørstende hjerte.

Bare etter det aller største, det aller høyeste, det uendelige og det evige, etter Herren alene, vår Herre og vår Gud, skulle vi tørste. I ham alene skulle vi finne vår hvile og vår ro.

Dette var Guds vilje da han skapte mennesket i sitt bilde. Derfor skapte han hjertet vårt slik at det er fylt av en uendelig trang, begjær og lengt. Men det var hans mening at han skulle selv være den alt dette skulle ha som siktemål.

Og nå er spørsmålet: Har ikke den allmektige Gud også i dag samme vilje og mening?

Jo, sannelig, hans første og siste bud går også i dag ut på det samme: «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte, av hele din sjel, av all din forstand og av all din kraft».